

MARIUSZ GULCZYŃSKI

NAUKA
O
POLITYCE

PODRĘCZNIK AKADEMICKI

ALMAMER
WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA

Warszawa 2007

Recenzenci
prof. dr hab. Mirosław Karwat
prof. dr hab. Jerzy Kornaś

Opracowanie redakcyjno-techniczne
Joanna Warecka

Projekt okładki
Tomasz Fabiański

ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna
01-201 Warszawa, ul. Wolska 43
www.almamer.pl

© Copyright by DrukTur Sp. z o.o.
Warszawa 2007

ISBN 978-83-60197-49-3

Druk i oprawa
Zakład Wydawniczy DrukTur
01-201 Warszawa, ul. Wolska 43
tel./fax 022 321 85 03
e-mail: wydawnictwo@druktur.com.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Wykład 1: Czym jest polityka	9
Geneza polityki	10
Społeczna funkcja polityki	13
Pytania	18
Wykład 2: Retrospekcja naukowego definiowania istoty polityki	19
Główne etapy postępu w naukowym definiowaniu istoty polityki	19
Kontrowersyjne definicje polityki	26
Przyczyny ułomności definicji polityki	34
Pytania	38
Wykład 3: Polityczna podmiotowość i przedmiotowość	39
Czym jest polityczna podmiotowość i przedmiotowość	39
Procesy uprzedmiotowienia i upodmiotowienia	44
Determinanty postępu politycznego upodmiotowienia	47
Nowe aspiracje podmiotowości	53
Pytania	56
Wykład 4: Stosunki władzy i podporządkowania	57
Czym jest władza?	57
Władza polityczna	59
Legitymizacja władzy politycznej	62
Pytania	68
Wykład 5: Cele i metody działalności politycznej	69
Cele działalności politycznej	70
Metody działalności politycznej	78
Pytania	94
Wykład 6: Systemy polityczne	95
Właściwości systemowej metody badawczej	95
System polityczny	101

Funkcje systemów politycznych	105
Pytania	106
Wykład 7: Państwo	107
Czym jest państwo	107
Cechy państwa	109
Pytania	118
Wykład 8: Typy państw	119
Kryteria klasyfikacji typów państw	119
Właściwości głównych typów państw	122
Pytania	138
Wykład 9: Instytucjonalne struktury i zasady państw demokratycznych	139
Główne instytucje państw demokratycznych	139
Instytucjonalne zasady demokracji	147
Demokracje ułomne i fasadowe	152
Pytania	156
Wykład 10: Formy i funkcje samoorganizacji społeczeństw	157
Cechy, funkcje i formy samoorganizacji	158
Partie polityczne	160
Pytania	166
Wykład 11: Oprogramowanie systemów politycznych	167
Prawne i statutowe regulacje	167
Etyka i kultura polityczna	172
Ideologie, strategie i programy polityczne	177
Pytania	184
Wykład 12: Przeobrażanie systemów politycznych	185
Determinanty i etapy przeobrażeń	186
Cele i metody przeobrażeń	189
Sposoby przeobrażeń	190
Wnioski z doświadczeń	200
Pytania	202
Wykład 13: Polityczne problemy epoki globalizacji	203
Czym jest globalizacja	203
Polityczne problemy i zadania	207
Pytania	218
Wykład 14: Społeczne funkcje politologii	219
Fundamentalna funkcja badań politologicznych i jej bariery	221
Funkcje konkretne.....	226

Pytania	232
Wykład 15: Właściwości naukowego poznawania polityki	233
Zasady naukowego poznania i badania	233
Etapy i metody naukowego poznania	236
Sposoby artykułowania wiedzy o zjawiskach politycznych	242
Pytania	244
Zakończenie	245
Bibliografia	247